

2676

MINISTERIE VOOR UNIEZAKEN
EN
OVERZEESE RIJKSDELEN

Verb. 11-1-1951 E 3/270

Naam van de bewerker:

's-Gravenhage, de 11/1 1951

Mail Jakarta

Afdeling E.Z.

+

No. Lett. 1 / Geh. 20.3

ZEER VEEL SPOED.

Onderwerp: K.P.M.-bespreking

De Minister ZONDER PORTEFEUILLE

~~voor Uniezaken en Overzeese Rijksdelen~~

Gelezen:

- a. het tot Dr. J.W. de Stoppelaar gericht schrijven van de Dir. Gen. van Scheepvaart dd. 3 Januari 1951.
- b. het codetelegram ref. no. 17281

by Min. Rijk

Aant. bij Afd. E.Z.

K.P.M. (amb.)
80

HEEFT GOEDGEVONDEN

te schrijven:

AAN

Medezenden:
afschrift van de bijlagen van de brief v.d. Dir. Gen. van Scheepvaart dd. 3 Jan. '51

Z.E. de Hoge Commissaris van het Koninkrijk der Nederlanden te Djakarta.

Kabinet: Verzoeken 1 extra afschrift van de bijlagen voor Afd. E.Z.

verzonden 5/1/51

Naar aanleiding van Uw telegrafische berichtgeving betreffende besprekingen tussen Minister Djuanda en de Heer Hens van de K.P.M. ^{heb} ^{te over} doe ik U hiernevens te Uwer inlichting enige notities ^{te doen} toekomen van de hand van Mr. Oyevaar betreffende door mijn ambtgenoot van Verkeer en Waterstaat, de Directeur-Generaal van Scheepvaart en Jhr. Backer en enkele andere heren van de K.P.M. met Ir. Djuanda, Dr. Sumitro en enige andere Indonesiërs

Verzonden: 7/1 1951

-gehouden-

gehouden besprekingen zomede een memo-
randum voor Jhr. Backer door Ir. Djuanda
opgesteld.

DE MINISTER ZONDER PORTEFEUILLE

da 4/1
chr 4/1

fe 4/1

12/1

C. de G. de G.

Aantekening betreffende de stand van het K.P.M.-vraagstuk.

I. 11-1-17

Uit de jongste berichten blijkt dat de Republiek Indonesië op het standpunt staat dat enigerlei Indonesisch kustvaartbedrijf in staatshanden behoort te zijn, zulks in verband met de grondwet van de R.I., artikel 38, lid 2. Derhalve is thans zowel het voorstel van Indonesische zijde als het latere tegenvoorstel van de K.P.M. vervallen.

Uitgaande van het feit dat Indonesië een gemengd scheepvaartbedrijf niet in aanmerking kan nemen, heeft de K.P.M. te kennen gegeven dat het denkbeeld dat de K.P.M.-vloot aan de R.I. zou worden verkocht, niet aanvaardbaar is.

Van de zijde van de K.P.M. stelt men zich daarbij thans op het alternatieve standpunt dat Minister Djuanda kortgeleden informeel ter berde heeft gebracht. Dit komt hierop neer, dat Indonesië een eigen staatsrederijbedrijf gaat organiseren, dat uiteraard in het klein zal beginnen, waarnaast de K.P.M. in bedrijf zal blijven zolang het Indonesisch staatsbedrijf nog niet tot volle omvang is uitgegroeid.

Van Indonesische zijde wordt grote nadruk gelegd op een samenwerking in vriendschap met de K.P.M. en wederzijdse hulp. De K.P.M. heeft te kennen gegeven dit beroep gaarne te honoreren.

De K.P.M. moet in dit verband de nodige zekerheid verlangen met betrekking tot de walbedrijven, terwijl van primair belang is dat de wettelijke regelingen van Indonesië de K.P.M. blijven in staat stellen op deze basis met Indonesië samen te werken, terwijl tenslotte voor de remise een bevredigende regeling zal moeten worden getroffen.

In de kringen van het K.P.M.bestuur heeft men naar wordt vernomen van een oplossing in deze trant van het vraagstuk een goede indruk. Men meent daardoor meer armslag te kunnen houden dan ook bij het eigen voorstel van de K.P.M. het geval was. De K.P.M. zal immers als onafhankelijke Nederlandse rederij blijven optreden zij het dan in nauwe samenwerking met het Indonesisch staatsrederijbedrijf. Dat haar bedrijf een aflopend karakter zal moeten hebben in de mate waarin het staatsbedrijf zich zal uitbreiden, wordt uiteraard gerealiseerd, doch in K.P.M. kringen heeft men de verwachting dat de creatie van de staatsrederij met vallen en opstaan zal geschieden en dat het nog vele jaren zal kunnen duren alvorens van een bedrijf van enige omvang sprake zal kunnen zijn.

Tenslotte stelt de K.P.M. zich op het standpunt dat de eigenlijke onderhandelingen eerst kunnen plaats vinden nadat in hoogste instantie beslist is in het bekende proces.

en de vrees aan Indonesische zijde, dat men bij verslechter-
ring van de situatie de K.P.M. geheel of gedeeltelijk zal
moeten missen, etc.

Indien dit juist is, dan zou Indonesië op het ogenblik meer
haast hebben bij het totstandkomen van de regeling dan Ne-
derland, en ligt het voor de hand dat daaruit ten aanzien
van onze houding bij de onderhandelingen de conclusie wordt
getrokken dat wij niet mogen nalaten te trachten zekere mi-
nimum eisen die ons reëel voorkomen te verwezenlijken.
Indien het derhalve mogelijk zou zijn om - zij het niet in
de overeenkomst vervat - tot overeenstemming te geraken om-
trent de garantie van een redelijke minimum termijn waar-
binnen de gereconstrueerde K.P.M.-schepen nog in Indonesië
zullen kunnen worden geëxploiteerd, zou dit alle onder-
getekenden wenselijk voorkomen-

VI.

Zij adviseren verder, wanneer het tijdstip daarvoor gekomen
is dat ook de Nederlandse Overheid aan de onderhandelingen
participeert, dat het daarheen wordt geleid, dat of de
G.S.O. voor langere duur van kracht verklaard blijft, dan
wel de materiele inhoud van de G.S.O. voor zover toepasse-
lijk op andere wijze in een overeenkomst wordt vastgelegd.

De vertegenwoordiger van het Ministerie van Financiën is
geen voorstander van dit alternatief doch is van mening
dat de bestaande G.S.O. onverkort moet worden gehandhaafd.

Volgens alle ondergetekenden is het duidelijk
~~Dit impliceert niet~~ dat de K.P.M. niet zelfstandig
een remiseregeling met Indonesië mag overeenkomen, hoewel
de besprekingen nog informatief zijn en de K.P.M. zich
ongetwijfeld tijdig tot de Regering zal wenden verdient het
wellicht aanbeveling dat de K.P.M. hierop in dit stadium
wordt gewezen.

's-Gravenhage, 11 Januari 1951.

Drs. R.J. Haentjes

Mr. J.J. Oyevaar

Mr. C.J.M. Schaepman

Dr. J.W. Stoppelaar.

'S-GRAVENHAGE, 8 Januari 1951

Ref. No. 368

AAN: MIN. VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Fotocopie nr: 34446

Mr. Scheepvaart
St. Scheepvaart

FC

CODETELEGRAM

Plaats van afzending: DJAKARTA

Datum van afzending: 8-1-1951

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 8-1-1951

GEHEIM.

Mede voor Van Maarseveen, Lieftinck en Scheepvaart.
Referte mijn telegram 691 aan Van Maarseveen.

Na de eerste vlot verlopen bijeenkomst met de Indonesische Delegatie legde Hens in memo KPM opvatting nog eens vast. Het memo luidt:

1. KPM gaat er van uit dat RI geen gemengd bedrijf wil.
2. Voorstel RI tot aankoop KPM schepen niet hanvaardbaar.
3. Zoals besproken Backershagen 29 November derhalve als alternatief overgebleven oprichting Indonesische Staatsrederij-bedrijf voor interinsulair vervoer, waarnaast KPM blijft opereren, zich aanpassend aan de groei van de Staatsrederij-bedrijf.
4. Beroep tot samenwerking in vriendschap met Staatsrederij-bedrijf zal KPM gaarne honoreren, uiteraard op basis van wederkerigheid, waaruit vanzelfsprekend volgt dat afspraken dienen te worden gemaakt over non-concurrentie dienstregelingen, vrachten etc., terwijl verhouding RI-KPM voorlopig te bestendigen in geest groot archipel contract, daarbij uiteraard rekening houdende met gewijzigde omstandigheden.
5. Daartegenover voor bedoelde samenwerking noodzakelijk dat de kustvaartregeling blijft gehandhaafd en voor KPM bevredigende remiseregeling getroffen wordt.
6. Ook ten aanzien van etablissementen KPM moet de nodige zekerheid geschapen worden.
7. KPM benadrukt reeds nu dat eventuele nieuwe Indonesische scheepvaartwetgevingen daarop gebaseerde en daarmee samenhangende regelingen haar niet op discriminatoire wijze belemmeringen in de weg mogen leggen."

De indruk van Hens dat Djuanda grote haast heeft, hetgeen onzerzijds verklaard wordt door aandrang in het Indonesische Parlement alsmede door internationale spanning en Indonesische vrees dat men bij verslechtering van de situatie de KPM geheel of gedeeltelijk zal moeten missen. In de door het mislukken van de Irian-conferentie geschapen spanning in de Nederlands-Indonesische verhouding kan dit laatste wellicht een belangrijke troef zijn.

LAMPING 223.

CN.

Ter bevestiging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.